

VALENTÍ FARGNOLI, FOTÒGRAF DEL RIPOLLÈS

[JOSEP CLARA I RESPLANDIS]

Originari d'una família italiana, el fotògraf Valentí Fagnoli Iannetta (Barcelona 1885 - Girona 1944), va desplegar la seva activitat principal a les terres gironines. Fou un autèntic gironí d'adopció, un entusiasta de la nostra terra, que ens llegà un document excepcional d'aquest país. Fagnoli va recórrer pràcticament tots els municipis del nord-est català i els deixà immortalitzats, objectivament, en un nombre crescut de postals i de fotografies familiars. ¹

La seva obra, escampada arreu, serví per deixar constància de la realitat global i detallada del país: els pobles, el treball, els monuments artístics, la gent, els esdeveniments socials, la construcció d'infraestructures... Si, al seu temps, aquestes fotografies van merèixer l'atenció dels editors de llibres i de la gent corrent de les poblacions on féu estada, a la nostra època són un valor impagable per a la història de les imatges, però també per la qualitat professional de l'autor. ²

Bé que Fagnoli va residir normalment a la ciutat de Girona, s'enfilà així mateix cap a les terres pirinenques del Ripollès i la Cerdanya, i en captà les perspectives més entranyables per a convertir-les en postals. La relació que avui presentem, ordenada per municipis, vol ser una primera temptativa de catalogar, a nivell de la comarca ripollesa, la producció fotogràfica que dedicà als diversos indrets. De cap manera no considerem la llista tancada, perquè és, evidentment, ampliable amb noves descobertes.

Les postals de Fagnoli es caracteritzen per la llegenda que hi va escriure, en tinta, amb una lletra peculiar i decidida. Quan aquesta inscripció va ser feta damunt la placa i en el positiu apareix en lletra blanca, hi acompanyem el senyal (B) per tal de distingir les postals que devien tenir un tiratge més alt de les que va fer-ne menys còpies i la llegenda va ser escrita damunt la mateixa postal.

El conjunt de municipis retratats és de setze, i el nombre de postals que hem arribat a conèixer de cadascun és el que relacionem tot seguit: Campdevàrol (5), Camprodon (17), Gombrèn (19), Llanars (6), Molló (34), Pardines (3), Planoles (5),

Queralbs (21), Ribes de Freser (8), Ripoll (7), Sant Joan de les Abadesses (5), Sant Pau de Segúries (2), Setcases (3), Toses (8), Valfogona (12) i Vilallonga de Ter (8).

Aquestes 163 fotografies representen una part petita de la seva obra total, però són prou indicatives del seu pas per la major part dels municipis del Ripollès, i per constatar una manera de fer i documentar l'estat de la comarca en un moment donat. ³ Hi ha fotografies de paisatges que, sens dubte, devien causar-li una atracció especial, i de gent singular de la contrada. La mostra ens parla també dels llocs on tenia més clientela - Molló, ben especialment -, i indirectament ens ajuda a descobrir on tenia d'altres competidors: a la zona del baix Ripollès i a la vall de Ribes, on el fotògraf Jesús Mauri, de Ripoll, exercia una influència més pròxima.

Campdevàrol

- (1). Vista parcial de Campdevanól. V. Fargnoli (B)
- (2). Iglesia de Sant Llorens de Campdevanól. Partit de Puigcerdá. V. Fargnoli (B)
- (3). Barri de la Creu de Campdevanól. V. Fargnoli
- (4). Campanar de l'iglesia de St. Llorens de Campdevanól. V. Fargnoli
- (5). Iglesia de St. Cristofol de Campdevanól. V. Fargnoli

Camprodón

- (1). Vista parcial de Camprodón. Riu Ter. V. Fargnoli (B)
- (2). Camprodón. Font de St. Patllari. V. Fargnoli (B)
- (3). Iglesia de Sta. Maria y monestir de St. Pere de Camprodón. V. Fargnoli
- (4). Paisatge. V. Fargnoli
- (5). Torre rellotge. Camprodón. V. Fargnoli
- (6). Monestir de St. Pere de Camprodón. V. Fargnoli
- (7). Pont Nou sobre'l Ter. Camprodón. V. Fargnoli
- (8). Fatxada de casa la vila. Camprodón. V. Fargnoli
- (9). Porta del Monestir de St. Pere. Camprodón. V. Fargnoli
- (10). Restos de la casa del Marquès de Alfarràs. Camprodón. V. Fargnoli
- (11). Paisatge artístic. Camí del monestir. Camprodón. V. Fargnoli
- (12). Porta de l'iglesia de Sta. Maria de Camprodón. V. Fargnoli
- (13). Relleu de l'oratori de la font de St. Patllari. Camprodón.
De marmol. V. Fargnoli
- (14). Urna reliquiari de St. Patllari. Camprodón. V. Fargnoli
- (15). Interior de la Torre Caballera. Freixanet. Camprodón. V. Fargnoli
- (16). Torre Caballera. Freixanet. Camprodón. V. Fargnoli
- (17). Carrè y capella de St. Roc y estriba del pont Nou. V. Fargnoli

Gombrèn

- (1). Plassa y l'iglesia de Gombreny. V. Fargnoli
- (2). Vista general de Gombreny. Partit de Puigcerdá. V. Fargnoli.
Reproducció prohibida (B)
- (3). Gombreny. Arrabal del Cortal. V. Fargnoli (B)
- (4). Gombreny. Carrè de l'arrabal. V. Fargnoli
- (5). Gombreny. Carrer de dalt. V. Fargnoli
- (6). Gombreny. Barri del Cortal. V. Fargnoli
- (7). Un carrè de Gombreny. V. Fargnoli
- (8). Gombreny. Volta del carrè de l'arrabal. V. Fargnoli
- (9). Gombreny. Casas de l'arrabal. V. Fargnoli
- (10). Vista general de Gombreny. V. Fargnoli
- (11). Gombreny. Barri de la Costa y serra del Santuari de Montgrony.
V. Fargnoli
- (12). Municipi de Gombreny. Partit de Puigcerdá. Cinglera i santuari
de Montgrony. V. Fargnoli. Reproducció prohibida (B)
- (13). Municipi de Gombreny. Absis del santuari de Sant Pere de Montgrony.
V. Fargnoli. Reproducció prohibida (B)

- (14). Sant Pere de Montgrony. Gombreny. V. Fargnoli (B)
- (15). Imatge romànica sobre la porta de l'iglesia. Gombreny. V. Fargnoli
- (16). Font del santuari de Ntra. Sra. de Montgrony. Gombreny. V. Fargnoli
- (17). Santuari de St. Pere de Montgrony. Gombreny. V. Fargnoli
- (18). Gombreny. Oratori de Ntra. Sra. de Montgrony. V. Fargnoli
- (19). Gombreny. Cinglera del santuari de Montgrony. V. Fargnoli

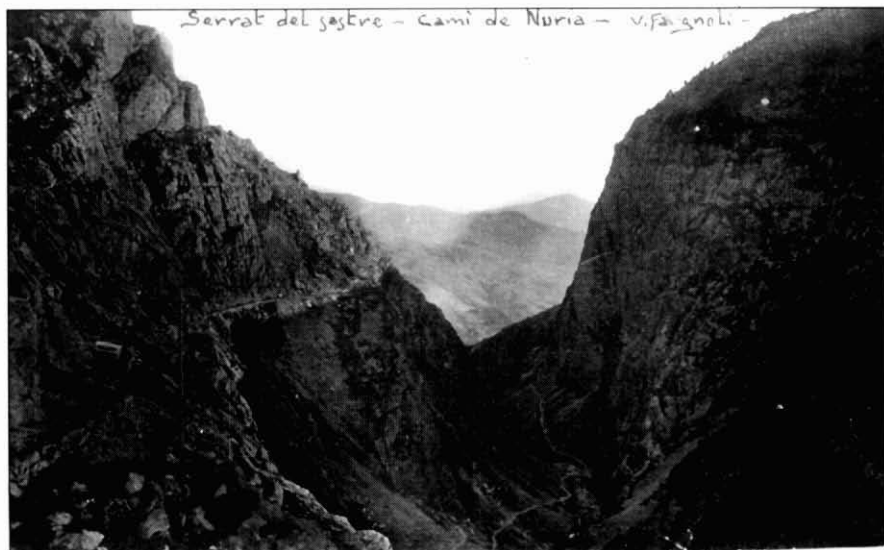
Llanars

- (1). Pont de Llanars. Riu Ter. V. Fargnoli
- (2). Iglesia de Llanárs. V. Fargnoli (B)
- (3). Porta de l'iglesia de Llanars. V. Fargnoli
- (4). Frontal romaní de Llanars. V.
- (5). Capa de la parroquia de Llanars. V. Fargnoli
- (6). Imatge romànica de l'iglesia de Llanars. V. Fargnoli

Molló

- (1). Molló. L'esglesia parroquial i barranc del riu Ritort. V. Fargnoli (B)
- (2). Campanar de l'iglesia de Molló. V. Fargnoli
- (3). Vista general de Molló. V. Fargnoli
- (4). Absis de l'iglesia de Molló. V. Fargnoli
- (5). Molló. Vista panoràmica. Altura del nivel del mar 1150 metros. V. Fargnoli
- (6). Molló. Panorama nro. 2. V. Fargnoli (B)
- (7). Iglesia de Molló. Extrem del poble. V. Fargnoli (B)
- (8). Pagès de montanya. Molló. V. Fargnoli
- (9). Molló. Vista general. V. Fargnoli
- (10). Molló. Vista parcial. Casa Consistorial y Escuelas Nacionales. V. Fargnoli (B)
- (11). Molló. Masia de alta montaña. V. Fargnoli. Reproducción prohibida (B)
- (12). Molló. Capilla de Sn. Sebastián. V. Fargnoli (B)
- (13). Molló. Altar de la capilla de Sn. Sebastián. V. Fargnoli (B)
- (14). Molló. Panorama y torrentera Ginestosa. V. Fargnoli (B)
- (15). Molló. Portada de la iglesia parroquial. V. Fargnoli (B)
- (16). Molló. Pasarela del torrente Ginestosa y vista parcial. V. Fargnoli (B)
- (17). Molló. Panorama del vecindario y torrentera de Ginestosa y pico de Costabona. V. Fargnoli (B)
- (18). Molló. Volta del cor de l'iglesia. V. Fargnoli
- (19). Molló. Oratori de Ntra. Sra. de Nuria y molino Fumat. V. Fargnoli (B)
- (20). Molló. Campanario y la iglesia parroquial. V. Fargnoli (B)

- (21). Molló. Interior de la iglesia. Retablo siglo XVI. Año 1527 que se admiraba en el altar mayor. V. Fargnoli. Reproducción prohibida (B)
- (22). Molló. Vista panorámica. Altura del nivel del mar 1150 metros. V. Fargnoli (B)
- (23). Molló. Abside y campanario de la iglesia parroquial. V. Fargnoli (B)
- (24). Campanar de l'iglesia de Molló. V. Fargnoli
- (25). Molló. Altar mayor de la iglesia parroquial. V. Fargnoli. Reproducción prohibida (B)
- (26). Molló. La iglesia desde la casa rectoral. V. Fargnoli
- (27). Molló. Arco del coro de la iglesia parroquial. V. Fargnoli (B)
- (28). Espinavell. Municipio de Molló. La iglesia. V. Fargnoli (B)
- (29). Espinavell. Municipio de Molló. Paisaje artístico V. Fargnoli (B)
- (30). Espinavell. Municipio de Molló. Altar mayor de la iglesia. V. Fargnoli (B)
- (31). Espinavell. Municipio de Molló. Paisaje y vista parcial. V. Fargnoli (B)
- (32). Espinavell. Municipio de Molló. Vista panorámica y Pico de Costabona. Pirineo. V. Fargnoli. Reproducción prohibida (B)
- (33). Espinavell. Municipio de Molló. Panorama y pico de Costabona. Pirineo. V. Fargnoli. Reproducción prohibida (B)
- (34). Molló. Festa Catequística Cultural. 21 Agost 1932. Fargnoli. Gerona (B)

Pardines

- (1). Vista parcial de Pardinias. Pirineu. V. Fargnoli
- (2). Absis y campanar de l'iglesia de Pardinias. V. Fargnoli
- (3). La plassa major de Pardinias. V. Fargnoli

Planoles

- (1). Vista general de Planolas. V. Fargnoli
- (2). Iglesia de Planolas. V. Fargnoli
- (3). Iglesia de Planès. V. Fargnoli
- (4). Cases de Planès y la montanya de Dorria. V. Fargnoli
- (5). St. Marsell, patró de Planès. V. Fargnoli

Queralbs

- (1). Vista general de Queralps. V. Fargnoli
- (2). Vista de Queralps. V. Fargnoli
- (3). Un carrè de Queralps. V. Fargnoli
- (4). Iglesia de Queralps. V. Fargnoli
- (5). Queralps. Vista parcial. Entrada al poble. V. Fargnoli
- (6). Queralps. Atri de l'iglesia parroquial. V. Fargnoli
- (7). Queralps. Detall de la porta y de l'atri de l'iglesia. V. Fargnoli
- (8). Queralps. Camí de Nuria. V. Fargnoli
- (9). Queralps. Camí de Núria des del Salt del Sastre. V. Fargnoli
- (10). Queralps. Camí de Nuria. Salt d'en Beyó. V. Fargnoli (B)
- (11). Queralps. Camí de Nuria. Serrat del Sastre. V. Fargnoli
- (12). Queralps. Camí de Nuria. Salt de Fontalba. V. Fargnoli (B)
- (13). Queralps. Pont de Cremals. Camí de Nuria. Serrat del Salt del Sastre. V. Fargnoli (B)
- (14). Queralps. Santuari de Nuria. La Creu d'en Riba. V. Fargnoli
- (15). Queralps. Santuari de Nuria. Plassa gran del Santuari Capella primitiva. V. Fargnoli
- (16). Vista general de la vall del Santuari de Ntra. Sra. de Nuria. V. Fargnoli
- (17). Santuari de Nuria. La Creu d'en Riba. V. Fargnoli
- (18). Santuari de Nuria. La antiga iglesia. V. Fargnoli
- (19). Santuari de Nuria. La creu i l'olla de St. Gil. V. Fargnoli (B)
- (20). Santuari de Nuria. La Olla, 'l calzer, la patena y la creu de St. Gil. V. Fargnoli
- (21). Queralps. Santuari de Nuria. Capella de St. Gil. V. Fargnoli (B)

Ribes de Freser

- (1). Vista general de Ribas. V. Fargnoli
- (2). Vista parcial de Ribas. V. Fargnoli
- (3). Vista de Ribas. Riu Fresser. V. Fargnoli
- (4). Ribas. Carrè de Cerdanya. V. Fargnoli
- (5). Ribas. Càn Carol. V. Fargnoli
- (6). Ribas. Carrè de la carretera. V. Fargnoli (B)
- (7). Ribas. Casa de la vila y campanar de l'iglesia. V. Fargnoli
- (8). Ribas. Absis de l'iglesia. V. Fargnoli

Ripoll

- (1). Ripoll. Plassa de la Constitució. V. Fargnoli
- (2). Claustros del Monestir de Ripoll. V. Fargnoli
- (3). Vista parcial de Ripoll. V. F.
- (4). Porta del Monestir de Ripoll. V. Fargnoli
- (5). Fatxada del Monestir de Ripoll. V. Fargnoli
- (6). Absis del Monestir de Sta. Maria de Ripoll. V. Fargnoli
- (7). Porta del Monestir de Sta. Maria de Ripoll. V. Fargnoli

Sant Joan de les Abadesses

- (1). Vista general de St. Joan de las Abadesas. V. Fargnoli
- (2). Plassa de Sn. Joan de las Abadesas. V. Fargnoli
- (3). Claustros del Monestir de Sn. Joan de las Abadesas. V. Fargnoli
- (4). St. Joan de las Abadesas. Abside del Monestir. V. Fargnoli
- (5). St. Joan de las Abadesas. Abside de l'iglesia de St. Pol. V. Fargnoli

Sant Pau de Segúries

- (1). Panorama de San Pablo de Segurias. V. Fargnoli
- (2). Vista general de San Pablo de Segurias. V. Fargnoli

Setcases

- (1). Vista parcial de Setcasas. V. Fargnoli
- (2). Plassa de Setcasas. V. Fargnoli (B)
- (3). Riu Ter. Paisatge de Setcasas. Fotografia artística. V. Fargnoli

Toses

- (1). Iglesia de St. Cristofol de Tossas. V. Fargnoli
- (2). Absis de l'iglesia de St. Cristofol de Tossas. V. Fargnoli
- (3). St. Cristofol de Tossas. L'iglesia vella. V. Fargnoli
- (4). Vista general de St. Cristofol de Tossas. V. Fargnoli
- (5). Vista general de St. Cristofol de Tossas. Altura del nivel del mar 1800 metros. V. Fargnoli
- (6). Ferrocarril Ripoll-Puigcerdá. Obras de la estación de St. Cristofol de Tossas. V. Fargnoli
- (7). Ferrocarril Ripoll-Puigcerdá. Obras del tunel de St. Cristofol de Tossas. V. Fargnoli
- (8). Vista general de Fornells de la Montanya. V. Fargnoli

Vallfogona

- (1). Vista parcial de Vallfogona. V. Fargnoli
- (2). Vista general de Vallfogona. V. Fargnoli
- (3). Vallfogona. Casal senyorial. V. Fargnoli
- (4). Sant Julià de Vallfogona. Casal senyorial. V. Fargnoli
- (5). Sant Julià de Vallfogona. La creu cuberta. V. Fargnoli
- (6). Porta de l'iglesia de Vallfogona. V. Fargnoli
- (7). Iglesia de Vallfogona. V. Fargnoli
- (8). Vallfogona. Volta del carrè que baixa a la plassa. V. Fargnoli

- (9). Carré de la plassa. Vallfogona. V. Fagnoli
- (10). Vallfogona. Carré de la Capella. V. Fagnoli
- (11). Vallfogona. Torre del Rellotge. V. Fagnoli
- (12). Carré de la plassa. Vallfogona. (B)

Vilallonga de Ter

- (1). Vista general de Sant Martí de Vilallonga. V. Fagnoli
- (2). St. Martí de Vilallonga. Carré de Setcasas. V. Fagnoli
- (3). Iglesia de St. Martí de Vilallonga. V. Fagnoli
- (4). Sant Martí de Vilallonga. La plassa i absis de l'iglesia. V. Fagnoli
- (5). La Roca. St. Martí de Vilallonga. V. Fagnoli
- (6). La capella de la Roca. St. Martí de Vilallonga. V. Fagnoli
- (7). Garbellant blat. La Roca. St. Martí de Vilallonga. V. Fagnoli
- (8). Imatge del Santuari del Catllar, de Sn. Martí de Vilallonga. V. Fagnoli

NOTES:

1. Per tal d'ampliar dades sobre la personalitat del fotògraf, consulteu *Fòtica Fargnoli*. Girona, Ajuntament i Diputació de Girona, 1981.
2. Fargnoli va treballar també per a l'Arxiu Mas, de Barcelona.
3. L'interès documental de les fotografies de Fargnoli va ser valorat en plena guerra civil. Hem trobat escrit que, el 15 d'octubre de 1936, va dipositar, en el Servei de Monuments de la Comissaria Delegada de la Generalitat, 463 negatius "per a ésser revisats i, en cas d'ésser convenients, servats per el Servei" (Arxiu de la Diputació de Girona, Cultura. Servei de Monuments).